

222

klubu přátel sorry

listopad 2025

Karel Hohl kdesi

Moji milí!

SORRY po týdnech tápání konečně našlo cestu k Vám a na horizontu vysvitla naděje.

Tak snad to půjde nějak dál – a bez havárií.

Děkuji, že jste s náma měli trpělivost a drželi nám palce.

**Mějte se pěkně
*fefík***

Do 2. prosince bude v sídle Arthouse Hejtmánek v Goetheho ulici 17 v Bubenči předaukční výstava. Otevřena bude denně od 11 do 18 hodin. A 3. prosince od 18 hodin pak v domku, kde dříve bývala třeba šatlava, proběhne aukce samotná.

Aukce v Arthouse nabídne celkem 280 položek zahrnující umění od 15. do 21. století. Patří do něj obrazy, sochy a plastiky, ale i starožitnosti, šperky, design, nábytek a sklo. Její ozdobou bude Portrét dívky s růží ve vlasech (50. léta 19. století) od významného francouzského malíře Gustava Couberta dražený od 1 200 000 korun.

K položkám s cenou nad milion korun patří dále obraz Tour de France od Kamila Lhotáka. Plátno z roku 1939 pochází ze sbírky Ivana Steigera. Ten dříve vlastnil i kubistický psací stůl architekta Josefa Gočára: licitace o něj se začne od 650 000 korun.

Tomáš Hejtmánek s obrazem Portrét dívky s růží ve vlasech Gustava Couberta, v pozadí art protis od Adolfa Borna; *foto René Volfík*

Unikát od Adolfa Borna

Z poválečného umění vyniká obraz Rostliny (Tlení) z roku 1963 Jiřího Johna. Do prodeje jde také abstraktní malba Tvar (1962) od Oty Janečka – umělce, jehož rozsáhlá výstava se letos na podzim konala právě v galerii u Hejtmánků.

Pozoruhodným dílem ze 60. let je také Reliéf (1964) od Huga Demartiniho. K raritám aukce patří textilní obraz Zima na Svatbíně od Adolfa Borna, vytvořený technikou art protis. Tu v 60. letech vyvinul Výzkumný ústav vlnářský v Brně. Dílo z roku 1975 spojuje malbu s technologií výroby netkaných látek. Ze stejného roku pochází námětem i malířským stylem rozpoznatelné dílo významného českého solitéra Vlastimila Beneše Sklad za městem, autora prezentuje i rozměrnější melancholické plátno Statek v hnědých polích.

Aukce nabídne i předměty ze sbírky významného českého sochaře Bohumila Kafky. Z Kafkova souboru zaujme takřka metr vysoká socha Milana Rastislava Štefánika, jejíž bronzový odlitek v nadživotní velikosti vítá návštěvníky hvězdárny na pražském Petříně.

Pozoruhodnou kolekci umění po sobě zanechal i fotograf Josef Sudek. V aukci se ní objeví například soubor kreseb Františka Tichého a drobné krajinomalby Jana Slavička. „Díla získaná od jeho přátel a kolegů měl Sudek položená na sobě bez ladu a skladu. Promíchána byla s jeho vlastními fotografiemi, výstavními katalogy a dalšími papíry. O jejich přehledné uspořádání se významně zasloužila historička umění Anna Fárová,“ vyprávěl Tomáš Hejtmánek.

Ze sbírky Ivana Steigera, česko-německého karikaturisty, malíře a sběratele umění, se bude dražit i sedm různých typů nábytku a užitého designu od slavné skupiny architektů a designérů Memphis Group.

‖ Kubištovo Zátíší malířské se vydražilo za 44,2 milionu, letos nejvíc

Kubistická olejomalba Zátíší malířské od Bohumila Kubišty z roku 1913 se na aukci v Praze prodala za 44,2 milionu korun včetně aukční přírážky. Vyvolávací cena byla 29 milionů. Sdělila to pořadající aukční síň Adolf Loos Apartment & Gallery. Vydražené dílo, které bylo víc než sto let v jedné soukromé sbírce, je tento rok zatím nejdražší prodaným dílem na tuzemských sálových aukcích. Podle pořadatelů se stalo také nejdražším obrazem s motivem zátíší, který se kdy prodal od roku 1989 na aukci nejen v ČR, ale v celé střední a východní Evropě.

Kubišta v roce 1913 namaloval pouze pět olejů kubistickou technikou, z toho čtyři jsou ve sbírkách státních galerií a nadací. Jen několikrát veřejně vystavený obraz Zátíší malířské si v minulosti získal vysoká odborná hodnocení. Aukční síň ho označila za ikonu českého kubismu z jeho vrcholného období a za umělecký a sběratelský klenot.

Již před dnešní aukcí Kubišta figuroval v čele žebříčku letošních nejdražší prodaných děl. Jeho Zátíší s citrony našlo v květnu kupce za necelých 28,3 milionu korun, dnes jeho Zátíší malířské stanovilo nové letošní maximum. Nejdražším loňským a vůbec dosud nejdražší v ČR prodaným obrazem je Conception/Danae (Početí) Františka Kupky s dosaženou cenou 126,5 milionu korun v aukční síni Adolf Loos Apartment & Gallery. Předtím držel rekord českých aukčních síní právě Kubišta se svým Staropražským motivem, který před třemi lety Galerie Kodl vydražila za 123,6 milionů korun včetně dvacetiprocentní aukční přírážky.

Z celkového počtu 96 děl českých i zahraničních autorů se na aukci v pavilonu Expo 58 v Letenských sadech prodala drtivá většina za celkovou částku 100 milionů korun, podle pořadatelů přitom padlo několik světových aukčních rekordů českých umělců.

Kubistické Zátíší s láhví rumu a trumfovým esem z let 1913-1920 Emila Filly s vyvolávací cenou 8,2 milionu korun se prodalo za 9,92 milionu. „Komorní olej Emila Filly, zobrazující Zátíší s pohárem a dvěma rybami na ozdobné míse z roku 1930, vystoupal na neuvěřitelných 3,270.000 korun,“ uvedla aukční síň. Za autorský rekord 3,39 milionu korun se vydražila skleněná plastika Rubáš II. od Stanislava Libenského a Jaroslavy Brychtové. Za světové aukční autorské rekordy se podle organizátorů aukce prodala i dvě výtvarná minimalistická díla Stanislava Kolíbala, obě shodně za 1,7 milionu korun. Za dvoumetrovou sochu Olbrama Zoubka Múza (Múza pro Jihlavu) zaplatí kupec 2,7 milionu korun.

≡ Špálova galerie v Praze 1 uvádí:

Otto Placht
DOMORODÉ SVĚTY
24. 10. — 7. 12. 2025

Ateliér na jezeře Cashibococha jsem po návratu našel zaplavený každoroční povodní. Živly přírodní, které jsem vyzýval k společnému tvoření, se ohlásily mocnou silou...

Taková povodeň tady, stejně jako požár, zanechá mrtvou krajinu, zčernalou bahnem zetlelých rostlin. Jen některé stromy přežijí, ostatní shnijí a uschnou a stejně jako popel po požáru, pohnoují zem.

Svět přírodních barev jsem na čas opustil abych si posvítil na civilizaci v barvách umělých.

Ústředním tématem mých obrazů je vor. Discover. Discover jako extrakt lidské ignorace, nekonečná fiesta uprostřed požáru pralesa. Jako kolaps civilizace i jako prám trosečnicků.... Ty plovoucí diskotéky mám přímo před zraky na jezeře před domem. Jsou úplným popřením mého vztahu k Amazonii a zároveň tím, co džungli a duchovní dědictví domorodců nahrazuje plytkostí zábavy současné zlaté mládeže. Nic nového pod sluncem, ale ten střet vesmíru je do očí bijící. Skluzavka do bordelu, ale s nadšením místního temperamentu, to není deprese. Spíš exprese. Prales je skutečnost, co pomijí, jako sen a tohle je lunapark iluzí předkládaný jako realita zábavního průmyslu.

Pořád hledám úhel pohledu, ze kterého se to vyjeví v té pravé perspektivě. Vyprávíme zase ten stejný příběh, jen s odstupem času. Jak to dopadne na konci věků, budeme muset ještě počkat.

Obrazy Discoverů jsou projekcí společenského života, okamžiku ztráty paměti a sebekontroly. Zobrazují transformaci reálné zkušenosti do imaginárního světa, ve kterém se tento příběh odehrává opakovaně. Milostné hry jsou

magickou mocí a nadpřirozenou silou, růžového delfína na souši..., formou metamorfózy.

Bufo Colorado – růžový delfín, je v amazonské mytologii považován za bytost z podvodního světa. Domorodci se ho obávají, ale zároveň je neodolatelně přitahuje. Na vrcholu zábavy se přetváří do svůdného mladíka, bělocha v klobouku z šupin a vodních rostlin, ozdoben perlami v barvách duhy, jehož tvář není vidět, aby se zmocnil mladých dívek na fiestách a unesl je v tanci do podvodního světa. Růžový delfín je prastará ryba, která se neloví a pokud náhodou uvázne v sítích rybářů, je nutné ho osvobodit anebo z mrtvého těla vyjmout pohlavní orgán a vyrobit z něj mocné afrodiziakum. Vždy je chráněn sirénami, které mu pomáhají...

Zatím raději pobývám v domorodém světě mýtů. Ty pohádky si vyprávím před spaním.

Džungle je magická... To, co víme o Amazonii je zahaleno tajemstvím... Neprobádaný zůstává ten kosmos. Sen i iluze? Vzpírá se poznání, jako vlny na hladině prchá před našimi zraky. Je skrytá v odstínu tlejících listů, zeleného světla. Zlato slunce vstřebává ze zářivých paprsků a najednou zákeřné, svůdné, předstírající panenskou čistotu, nabízí osvětlení... Pokušení samo... Ve tmě otevírá smysly vnitřnímu zraku. Sleduje a jedná, omezuje a do sebe se uzavírá, jako představa nekonečna v mysli lidské... Okamžik Zasvěcení.

/ Otto Placht

Karel Oujezdský

V pondělí 10. listopadu zasáhla rozhlasovou veřejnost smutná zpráva – po dlouhé nemoci ve věku 79 let zemřel Karel Oujezdský. V pověstném černém klobouku a s rozhlasovým mikrofonem v ruce natáčel na vernisážích a tiskových konferencích a pořídil tisíce rozhovorů s malíři, sochaři, fotografy, kurátory a dalšími osobnostmi uměleckého světa.

Redaktorem Českého rozhlasu se Oujezdský stal roku 1991, nejprve v redakci Kulturní revue, předchůdkyni dnešní vltavské Mozaiky, poté v redakci kulturní publicistiky.

„To médium mě naprosto pohltilo. Můžu tu pracovat se zvukem, zachycovat člověka v jeho reálném prostředí, spojovat jeho práci s reprodukovanou muzikou,“ uvedl Oujezdský ke své rozhlasové práci při květnovém ocenění ČAVU.

Podle vedoucího kulturní rubriky časopisu Respekt Jana H. Vitvara byl Oujezdský obrovskou inspirací pro novinářskou práci. Mladší kolegy z jiných médií podle něj nechápal jako konkurenci, ale jako pozitivní zprávu o tom, že umění zajímá i novou generaci žurnalistů. „Lidi se uměl ptát, a hlavně jim s opravdovou zvědavostí naslouchal. Až bude zpracován neuvěřitelný archiv nahrávek jeho rozhovorů, měl by se stát součástí našeho kulturního dědictví,“ sdělil Vitvar k Oujezdského úmrtí. Podle něj Oujezdský bude chybět celé kulturní scéně.

Knihu rozhovorů Oujezdského s výtvarnými umělci připravuje podle nakladatele Viktora Stoilova nakladatelství Torst. Součástí knihy bude i rozhovor s Oujezdským s názvem Neustále bojuji o vteřiny, sdělil Stoilov.

Oujezdský se narodil 19. září 1946 v Přerově, absolvoval žurnalistiku na Karlově univerzitě a od konce 60. let patřil k undergroundovému okruhu Křížovnické školy čistého humoru bez vtipu. V době normalizace vystřídal řadu zaměstnání mimo novinářský obor v institucích jako Prago Union, Čedok nebo Automotoklub. Publikační a rozhlasové práci se zaměřením na výtvarné umění se mohl začít svobodně věnovat až po roce 1989.

Václav Vodička
televizní režisér
15. 8. 1944 – 3. 11. 2025

Vód'o, Vód'o...

Tahle fotka je stará čtvrt století. To jsme byli na svatováclavském pochodu po hospodách Hanspaulky a Lysolaj.

Ale jsme se nadováděli!

A to tvoje vaření! Ty zavánějící pomazánky, které jsi nosil do vinárny!

Ostatně jsi se v Tamtamu podělil o spoustu receptů.

A ten tvůj fígl s míchanejma vajíčkama dělám a dělat budu.

Tak sbohem na tu cestu...

výtvarno

≡ V Museu Kampa se poprvé představuje kubistická sbírka Západočeské galerie

Západočeská galerie v Plzni dostala příležitost poprvé uceleně vystavit svou výjimečnou sbírku obrazů a soch českých kubistických autorů v pražském Museu Kampa. Veřejnost může díla Bohumila Kubišty, Josefa Čapka, Jana Zrzavého, Emila Filly nebo Otto Gutfreunda vidět do 1. února příštího roku. Ve dvou patrech muzea se nachází více než 70 děl.

Západočeská galerie v Plzni podle svého ředitele Romana Musila, který je také kurátorem výstavy, nemá stálé prostory, v nichž by sbírku veřejnosti zpřístupnila. Proto jde v Museu Kampa o první ucelené představení. Sbírkou se ustavila od začátku 60. do poloviny 70. let minulého století díky prvnímu řediteli plzeňské galerie Oldřichu Kubovi (1925 – 2000).

„Měl mimořádný cit pro kvalitu uměleckého díla,“ řekl o Kubovi Musil. Kubu podle něho inspirovala výstava věnovaná v Brně v roce 1957 zakladatelům českého modernismu a následná pražská výstava o Kubištví.

Kuba zjistil, kdo obrazy na výstavu zapůjčil, a začal vlastníky oslovovat dopisy. Byli mezi nimi Olga Scheinpflugová, vdova po Karlu Čapkovi, Jarmila Čapková, vdova po Josefu Čapkovi, spisovatel František Langer, někteří malíři nebo František Kubišta, malířův bratranec.

Avantgarda byla v českých zemích od roku 1938 podle Musila zapovězena. Nacistický vůdce Adolf Hitler totiž napsal, že umění vzniklé po roce 1900 je zvrhlé. Avantgardu odsuzovala i komunistická rétorika, požadovala socialisticko-realistickou tvorbu. „Znamenalo to tvrdý odsudek avantgardy v čele s kubismem,“ řekl Musil.

S kubistickým viděním se nerozešel Emil Filla, ale narazil. „Od 50. let se z jeho tvorby vystavovaly jen krajiny Českého středohoří nebo některé obrazy z předválečného cyklu Boje a zápasy,“ řekl Musil. Filla byl zapovězen až do roku 1987, kdy se uskutečnilo jemu věnované kolokvium.

Jeho díla ale kupovala Kubova galerie. Jaké byly majetkové poměry malířů, ukazuje Kubištvův obraz Vzkříšení Lazara, jedna z nejcennějších prací raného kubismu. Na jeho rubu je namalován obraz jiný, a sice Promenáda v Riegrových sadech. Kubišta totiž šetřil na plátnech.

Protože si ředitel Kuba vedl podrobné záznamy, obsahují popisky k dílům informace, kdo, kdy a za jakou cenu je galerii prodal. Vzkříšení Lazara v roce 1961 stálo 16 tisíc korun, tedy podle Musila 11 tehdejších měsíčních platů. Cena je v současnosti úplně jiná. „Dnes je to třítisíci násobek průměrného českého platu,“ řekl Musil.

Výstava se koná ke 100. výročí Kubova narození a k 25. výročí jeho smrti. Sbírka, kterou získal, se řadí k nejvýznamnějším kolekcím ve veřejných institucích vedle Národní galerie Praha a Moravské galerie v Brně.

Malířská i jiná tvorba Josefa Bolfa a Váchala se prolíná v Museu Kampa

Cestu od introspektivních krajin současného malíře Josefa Bolfa k mystické imaginaci solitérního tvůrce Josefa Váchala (1884 až 1969) představuje výstava *Budoucí minulost*. Pražské Museum Kampa jí dalo ve dvou sálech prostor do 1. února 2026.

Třetím z představených umělců je současník Vojtěch Radakulan, který s Bolfem vytvořil instalaci *Oblouk napětí* ve virtuální realitě. Výstavě však dominují obrazy, ale také pultíky s Váchalovými tarotovými kartami a Bolfovými aluzemi na ně.

Název **Budoucí minulost** odkazuje podle šéfkurátora Musea Kampa Jana Skřivánka jak k Váchalovi, tak k letos zesnulému americkému režisérovi Davidu Lynchovi a atmosféře jeho filmů. Vidění s prolínáním časových rovin je vlastní i Bolfovi, jeho snovým dílům provedeným klasickou technikou i škrabáním.

Podle kurátorky Sandry Baborovské jsou si Bolf s Váchalem generačně vzdálení. „Myslím ale, že vnitřní podobnost v jejich díle se dá najít,“ řekla Baborovská.

Pro výstavu muzeum získalo zápůjčky Váchala z Památníku národního písemnictví, ale i z galerií a sbírek v Nové Pace nebo Hradci Králové. Vidět lze Váchalův obraz *Apoteóza spiritismu* vedle jeho skicáků z let 1912, 1913 a 1916.

Bolfovy obrazy od roku 2004 včetně těch posledních se s nimi nekonfrontují, spíše setkávají. Jejich estetiku formovala zejména sídlištní krajina, ale i noc a sen. Konkrétní místa, jakým byl třeba východ ze stanice metra Opatov, se v posledních obrazech mění v méně určitá torza.

U Opatova šlo o symboliku metra jako protiatomového krytu, v němž se lidé mohou dočkat jiného světa. V některých rozměrnějších obrazech se Bolf inspiroval knihami a knižní ilustrací.

≡ Sklář a sochař Martin Janecký zahájí sólovou výstavu v KodlContemporary

Nová pražská galerie KodlContemporary zahájila svou druhou výstavu. Prostor v prosklené novostavbě na náměstí Curieových dostane k sólové exhibici sklář a sochař Martin Janecký. Nazval ji *Dreamer* podle svého díla *Snílek I*, které návštěvníci uvidí (foto 2). Výstava potrvá do 11. ledna 2026.

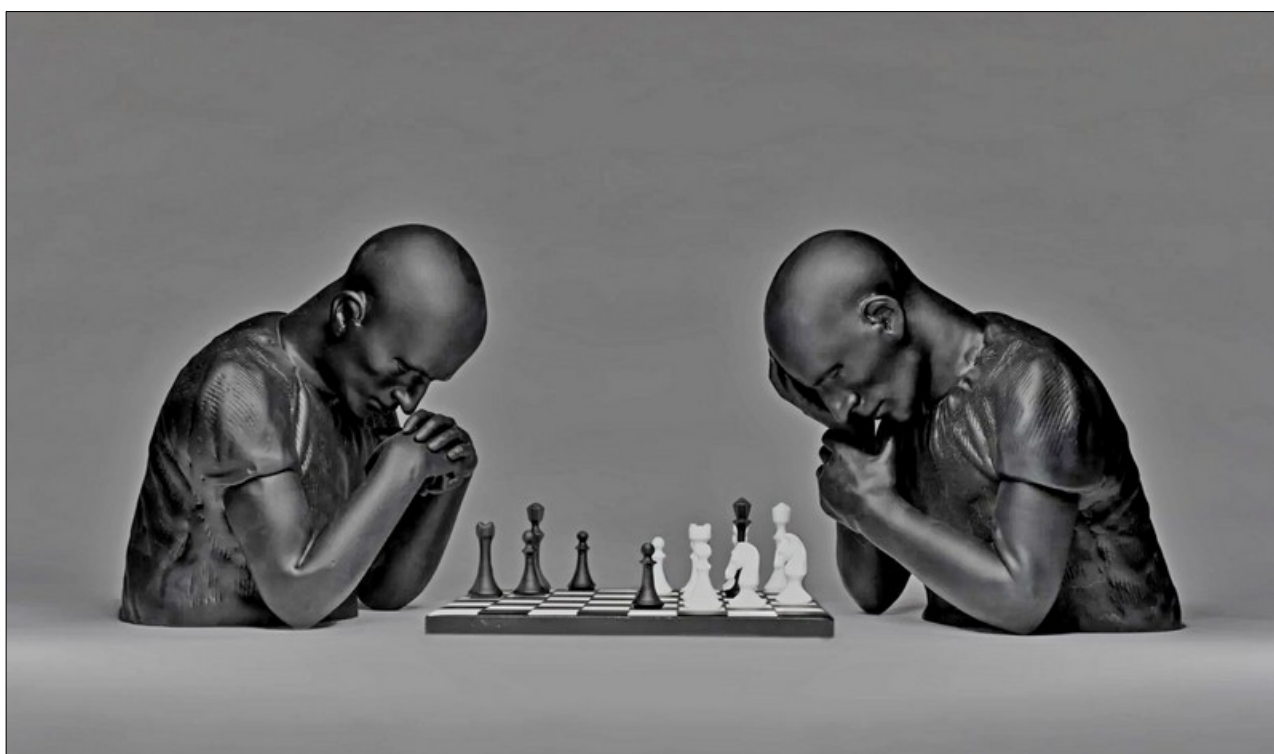
Liberecký rodák Janecký sbíral zkušenosti po celém světě, tvoří ve své dílně u pražské Kamy. *Snílek I* představuje mužskou hlavu se zavřenými očima a uvolněným výrazem, na jejímž temeni se odehrává interakce mezi dvěma ptáky. „*Snílek* je jednou z figur, u nichž jsem vnitřní děj spojil s výraznou kompozicí. Něco se mu zdá a ten sen se odehrává vně. Dva holubi se tady perou, jeden padá, křídla jsou mu k ničemu. Je v tom určitá úzkost,“ popsal Janecký.

Janecký podle doprovodného textu kurátorky Barbory Kundračkové svými díly apeluje na intelektuální a emocionální citlivost, na empatii. Tvoří portréty, masky i repliky, zároveň připomíná dějiny skla jako specifického uměleckého média. Janecký je sklářem i sochařem, patří k oceňovaným a originálním současným tvůrcům.

Sklu se Janecký věnuje od 13 let díky svému otci, s nímž chodil do novoborských skláren. V Novém Boru také studoval. Rozvinul pak různé techniky a předává je od roku 2020 dál ve svém Studiu v Maltézské zahradě, které vybavil americkou technologií.

Podle Kundračkové je jednou z jeho předních technik vnitřní modelování skleněných plastik. Spočívá především v tvarování skla z volné ruky zevnitř

žhavého média. Vyžaduje to mimo jiné vysokou teplotu materiálu mezi 900 a 1000 stupni Celsia.

Job

Janeckého výstava v KodlContemporary bude první sólovou v této galerii. Galerie v prosklené dvoupodlažní novostavbě na nábřeží u bývalého hotelu InterContinental zahájila provoz v září. Galerii založil Jakub Kodl, syn galeristy Martina Kodla a pokračovatel sběratelského rodu, a prostor si dlouhodobě pronajal. První výstava dostala název Bod 0 a představila díla 36 výtvarníků, zpravidla po jediném obrazu.

≡ Věra Jandourková: Můj svět v tuši a akvarelu

Česká ilustrátorka a výtvarnice Věra Jandourková vystavuje své obrázky v Galerii 9 ve vysočanské radnici do 4. prosince 2025.

Věra Jandourková se narodila 9. ledna 1948 v Jilemnici, prožila celé dětství v Podkrkonoší a zde se také díky semilskému výtvarnému kroužku poprvé setkala s akademickým malířem Vladimírem Komárkem, který se stal jejím mentorem v uměleckých začátcích a později také uváděl několik jejích autorských výstav.

Absolvovala obor zlatník a výroba šperků na Střední umělecko-průmyslové škole v Turnově, kde se setkala s kouzlem ručního papíru, tuše a akvarelových barev. Pár týdnů po maturitě získala jako zlatnice místo v Hornickém muzeu v Kutné Hoře. Ve volném čase se kromě výroby šperků věnovala četbě a ilustraci. V devatenácti letech se jí dostal do rukou Exupéryho Malý princ a v příběhu našla sama sebe – stejně jako on se v cizím městě cítila osaměle a bez přátel. Napadlo ji celou knihu ručně přepsat a doplnit vlastními ilustracemi. Po večerech linkovala nové řádky, vyplňovala je tuší a v jednotlivých kapitolách se prolínaly nové a nové obrázky. Originál rukopisu s ilustracemi ležel téměř padesát let v šuplíku a znali jej jen ti nejbližší.

Až souhrou šťastných náhod a díky přátelům se dostal do rukou nakladatele Martina Vopěnky, který jej v krásné grafické úpravě Pavla Růta v roce 2016 vydal knižně. Kniha měla velký úspěch a byla rychle vyprodána.

Po dvou letech v Kutné Hoře se výtvarnice přesunula do Prahy, kde se již věnovala výhradně ilustraci. Začala spolupracovat s dětskými časopisy Materídouška, Sluníčko a Čtyřlístek a také s hudebním vydavatelstvím Supraphon. Od 70. let pravidelně vystavuje jak na kolektivních výstavách, tak samostatně. V roce 1991 jí vyšla pohádková knížka Cesta k Betlému, za kterou byla oceněna Zlatou stuhou v kategorii výtvarná tvorba. Téma Betlému ji provází celým životem nejen v ilustracích, ale i v jiných formách a technikách, například v tvorbě figurek z keramiky nebo ovčí vlny.

Galerie 9

Sokolovská 14/324, Praha 9

Otevřeno od pondělí do čtvrtka 10–19 hodin

Vstup volný

hostince ztracené i jsoucí

✂ Rádi bychom vyvrátili zvěsti o tom, že klub Újezd nadobro končí. Není tomu tak – prostor pouze mění provozovatele a klub Újezd zde bude fungovat i nadále, jen s jinou partou lidí, po částečné rekonstrukci a s novým programem (hudba, výstavy, divadlo...).

První den po převzetí Újezdu do nájmu jsme začali s rekonstrukcí, abychom mohli co nejdříve otevřít alespoň přízemí. Kdo půjdete okolo, můžete bez obav nahlédnout dovnitř alespoň skrz okna. A nemusíte si nás potají fotit při práci jako dnes jeden pán – všichni jste vítáni i na kus řeči, pokud nás tam zrovna zastihnete.

Určitě je to lepší, než když se pak světem šíří fámy, že místo Klubu Újezd bude další večerka nebo Starbucks. Nebude! Prostor jsme převzali v podobě, v jaké byl předán předchozím majitelům před 30 lety. Zachovány zůstaly jen toalety, které prošly nedávnou rekonstrukcí. Vše ostatní je nyní na nás.

Děkujeme za nabídky všem, kteří by se chtěli zapojit do nové vizuální podoby nebo s námi chtěli navázat užší spolupráci.

Už teď se rýsuje zajímavý program, a to teprve začínáme spravovat podlahu. Psát nám můžete do zpráv nebo na info@ujezd.com

/ FB Praha číslo 1

≡ Oslava rockové rebelie. Ve Švand'áku zavládnou Pravidla Nirvány

První novinkou sezóny ve Švandově divadle v Praze jsou Pravidla Nirvány, jejichž premiéra bude dnes, 8. listopadu, ve Velkém sále. Hru inspirovanou osudem Kurta Cobaina z kapely Nirvana i dalších muzikantů hudebního žánru grunge napsal Martin Františák, umělecký šéf divadla. Režisérem je Thomas Zielinski, který inscenaci pojal jako činohru s koncertem.

Na scéně tak naživo vystoupí tříčlenná herecká kapela ve složení Jakub Tvrdík (zpěv a baskytara), Jan Mansfeld (zpěv a kytara) a Matěj Anděl (bicí). V úloze buddhistického mnicha, který diváky příběhem provede, uvidíme Roberta Jaškówa. Dále účinkují Barbora Křupková, Anna Grundmanová a Jan Grundman. V inscenaci vyniká i původní originální hudba a texty Ivana Achera. Z nich se valí punková energie, frustrace a niterná bolest, ale i hravost, svobodomyslnost a humor.

Pravidla Nirvány s podtitulem „pocta hnutí grunge, poslední rockové rebelii“ zavedou diváky do Spojených Států na přelomu 80. a 90. let. Tehdy se v Seattlu zrodilo hnutí grunge. Šlo o hudební hnutí, z něhož v USA i ve Velké Británii vzešla řada slavných kapel, ale i specifický životní styl a subkultura.

Vyznačovaly se odmítáním pravidel a oslavou rebelů, vyvrhelů a dalších četných obětí nelítostného společenského systému.

Syrový příběh svobody a nevinnosti

„Chceme vyprávět o svobodě i o tom, že o ni můžeme přijít – v tvorbě i v životě,“ říká autor hry Martin Františák. Do syrového, energií nabitého příběhu tří kluků v kostkovaných flanelových košilích, z nichž se postupně stali rockové

superstar, promítl František zkušenost své generace. „Scénář vychází z reálií a událostí, které se opravdu staly, finální příběh je ale fikcí,“ vysvětluje dramatik. Při psaní ho inspirovala postava Kurta Cobaina z kapely Nirvana i dramatické osudy jeho hudebních souputníků: bubeníka a zpěváka Laynea Staleyho, frontmana skupiny Alice in Chains, a Marka Lanegana, hudebníka a zpěváka kapely Screaming Trees.

„Pravidla Nirvány jsou realistickým a upřímným vyprávěním o partě nevinných kluků, kteří si neberou servítky. A žijí až na dřeň. Spojuje je drsné dětství, které jim zbabrali jejich rodiče, i vzpoura proti společenskému řádu. Jsou to

outsideri: zranění a cyničtí, ale i vnímaví a citliví. A nepochybně mají i výjimečný hudební talent,“ líčí František.

Příběh Kurta, Marka a Laynea tak sledujeme od prvního vykročení ze společenského dna, po období fantastické světové slávy až do nevyhnutelného konce.

Revolta a ideový výprodej

„Kdo nic nedělá a nic neriskuje, dopadne nejspíš průměrně,“ říká režisér Thomas Zielinski. „Kdo jde protestovat, vezme do ruky plakát nebo kytaru, ten se dává všanc. Revolta je podmanivá, ale snadno se stane, že vaše původní ideje skončí ve výprodeji – i o tom jsou Pravidla Nirvány,“ uvádí česko-německý divadelní režisér.

Foto Alena Hrbková

Thomas Zielinski už u Švandů režíroval drama **Příliš drahý jed** a také velmi úspěšnou černou severskou komedii **Chlast**, která se stále těší zájmu diváků. Také u **Pravidel Nirvány** přišel s osobitým konceptem: inscenaci postavil z části jako činohru, z části jako živý koncert tříčlenné herecké kapely. Všichni v **Pravidlech Nirvány** podávají kromě hereckých výkonů i úctyhodné výkony hudební.

Název hry odkazuje nejen ke slavné kapele, ale i k zážitku osvícení – pocitu absolutního osvobození, klidu a harmonie, tedy nejvyššímu cíli buddhismu. „Takový stav ale nikdy netrvá věčně a navozují ho i drogy. Tato zkratka na cestě k blaženosti je však cestou do pekel,“ naznačuje režisér Zielinski další z témat **Pravidel Nirvány**.

Valíme na plnej céres

„Stěžejní složkou titulu je hudba básníka a skladatele Ivana Achera,“ říká dramaturgyně Johana Součková Němcová. „Kapely Nirvana, Green River, Alice in Chains, Pearl Jam a další má naposloucháno mnoho generací, včetně té naší. Hudbu a texty skladeb složil Ivan Acher ve stylu grunge, současně však jde o svébytné, originální a současné autorské dílo,“ říká Součková Němcová.

„Jako vyhraněný depešák jsem v sedmnácti letech opět začal poslouchat rock'n'roll. Protože - ve správném pořadí - Alice in Chains, Soundgarden a Nirvana měly skvělé hudební nápady,“ říká Ivan Acher, který jedním dechem chválí hereckou kapelu: „Valíme furt na plnej céres. Neslyšel jsem nikdy takhle dobrou grungeovou kapelu složenou z herců.“

lidé, čtěte!

/// K letošním 60. kulatinám populárního hostince vyšla kniha. Jmenuje se výstižně **Hostinec U Černého vola - Příběh legendární hospody na Hradčanech**. Připravilo ji Nakladatelství **Pražské příběhy**, které soustavně mapuje staropražskou historii a tyto věci prostě umí.

Knížka je plná dobových fotek, archiválií, ale hlavně příběhů. Dozvíte se, jak to bylo s hospodou od počátků, přes období kultovního hospodského Josefa Brindy, znovuotevření v současné podobě, zlatou éru 70. a 80. let, záchranu v devadesátkách, až po dnešek. Texty obstarali Lukáš Berný a Fefík, fotografie pořídili Stanislav Tůma, Zdeněk Taichman, Helena Hrábková a Helena Zahrádecká. Poznáte osudy hradčanských štamgastů a přečtete si pár rozhovorů s pamětníky, které většinou pořídil spisovatel Dan Hrubý – pamětníky představuje bývalý předseda Spolku hostince U Černého vola Josef Vomáčka, galeristka Jana Raichová, architektka Hana Kačírková, ředitel nadace Honza Šisler, režisér a herec Vít Olmer, kavárník a výtvarník Kuba Krejčí. Vzpomínkou do knihy přispěl i současný předseda Spolku, podnikatel Marek Šoltés.

Filmaři Jan Pecha a Zdeněk Gawlik zavzpomínali na vznik filmu **Malostranské humoresky**, který se natáčel v kulisách **Vola**, ale opravdu jen v kulisách.

Knížku doprovodily i dvě povídky – **Karla Pecky Spiknutí dobrodějů** a **Petra Šabacha Vánoce doktora Hrdličky**.

Křest knížky proběhl v úterý 4. listopadu, samozřejmě, že v hostinci U Černého vola.

Foto Marek Gregor a Pražské příběhy

Knihu křtila Lída Rakušanová. Vpravo je fotografka, grafička a ředitelka nakladatelství Pražské příběhy Helena Zahraděcká. A pak jsme tu my, pisálci, Dan Hrubý, Lukáš Berný a moje maličkost. Na dolním snímku je bývalý předseda hostinského spolku Pepa Vomáčka.

GALERIE U LÁVKÝ

Za oponou Stínadel Jiří GRUS

GALERIE U LÁVKY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA-TROJA
SI VÁS DOVOLUJE POZVAT NA VÝSTAVU

VERNISÁŽ 20. 11. 2025 OD 18.00
ÚVODNÍ SLOVO – ROMAN ŠANTORA
AUTORSKÉ ČTENÍ – KATEŘINA BERAN

21. 11. – 18. 1. 2026
PÁ 13-17 h, SO/NE: 10-18 h

Povltavská 21/42, PRAHA-TROJA

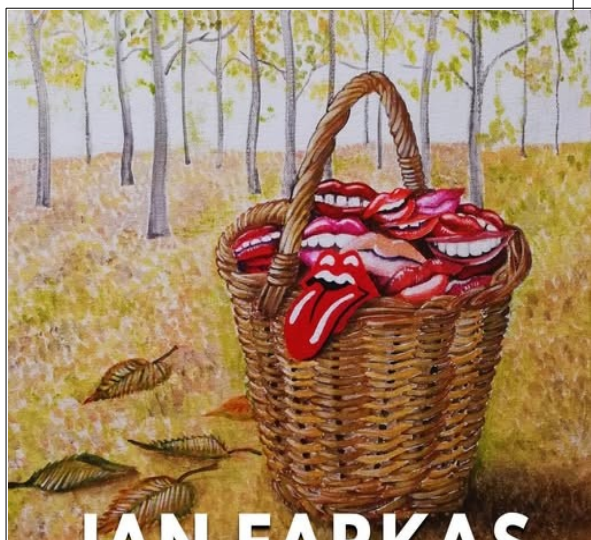
Za oponou Stínadel

Obálka připravované publikace

Stinadelská trilogie Jaroslava Foglara s legendárními postavami Rychlých šípů se stala základem pro výtvarnou práci trutnovského kreslíře Jiřího Gruse.

Výstava zahrnuje především ilustrace vytvořené v průběhu několika posledních let jako oficiální doprovod knižní foglarovské edice nakladatelství Albatros.

Expozice současně představí i kvašové malby, kresby či digitální tisky mající povahu volné tvorby, která vzniká jako dozvuk ilustrační činnosti s touhou prozkoumat a rozvinout nejen formální možnosti výtvarného procesu, ale i významové roviny Foglarova fikčního světa.

JAN FARKAS

výstava kresleného humoru

5. 11. – 30. 12. 2025

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
knihovna Na Sadech 27
 oddělení pro dospělé
 vstup volný

140
1885-2025

otevřeno po-pá 8:30-18:00, so 9:00-12:00

Jihočeský kraj

≡ Fenomén slovenské figurální malby Kristína Mésároš poprvé v Praze: Výstava PRODIGY v Galerii Villa Pellé

To nejlepší z nejnovější tvorby slovenské malířky Kristíny Mésároš od 28. 11. – 11. 1. představí výstava PRODIGY v Galerii Villa Pellé v Praze-Bubenči. Expozice zároveň nabídne jedinečný vhled do současné středoevropské figurální malby.

„Kristína Mesároš patří k výrazným zjevům současné středoevropské scény. Umělkyně s maďarskými kořeny svůj profesní život dělí mezi rodným Slovenskem a Rakouskem, kde založila rodinu. Nepatří k autorkám, které prvoplánově promítají do svého díla ženskou roli či mateřskou zkušenost. Naopak Kristína promítá na svých plátnech tajemný svět plný fantazie, divokosti, vábení i tajemnosti. Její první profilová výstava v Praze budí zaslouženou pozornost už před svým začátkem,“ řekla ředitelka galerie Vladana Rýdlová.

Díla na výstavě PRODIGY jsou inspirována niternými pocity, životem samotným. „Lod' protínající krajinu. Plavba jako metafora života a potřeba hledání smyslu. Připomíná mi to všecko, s čím sama bojuju. Když spadne plachta, snažím se ji zvednout a pokračovat spolu s větrem. Každá chyba je jako ztroskotání, ale ztroskotání je znamení přežití, takže život sám,“ podotkla Kristína Mésároš u jednoho z obrazů s názvem Red sea.

„Obrazy Kristíny Mesároš působí jako zvláštní snové koláže zrozené z podvědomí. Paměť v nich hraje stejnou úlohu jako přítomnost. Čas se tu mění v barevnou mozaiku, v různě rozkládaný a opět skládaný svět pohybující se ve své inscenované magičnosti mezi konkrétní vzpomínkou a mizejícím snem,“ dodává kurátor výstavy Petr Vaňous.

Kristína Mésároš (1981) patří k nejvýraznějším osobnostem slovenské figurální malby. Její tvorba, nesoucí odlesky magického realismu, je charakteristická imaginativní poetikou a schopností zachytit průsečík snu a reality. Autorka, která dnes žije a působí v Rakousku, se do povědomí odborné veřejnosti zapsala řadou prestižních projektů – v roce 2022 byla zařazena do reprezentativní publikace Mal'ba SK (Slovart, Bratislava) a ve stejném roce jí vyšla bilanční monografie Niet rieky bez kameňov. Výstava PRODIGY ve Villa Pellé je první rozsáhlou prezentací její tvorby v českém prostředí.

(2media)

⌘ **„Běda obrazu, který potřebuje slovní výklad!“ Objevte díla přední výtvarnice českého surrealistického hnutí Evy Švankmajerové v DOXu**

Výstava Eva Švankmajerová: Běda obrazu... zve k objevení děl přední výtvarnice českého surrealistického hnutí. Vedle volné tvorby ukáže originální keramiku, malovaný nábytek a dekorace k filmům Jana Švankmajera i návrhy filmových plakátů. Ženské tělo a ženský úděl ve společnosti ovládané muži pojímané s nelítošnou ironií a emancipačním úsilím.

„Výstava je založena na paradoxu mezi jejím názvem, který vychází z díla Evy Švankmajerové, a skutečností, že sama své práce často provázela texty nebo vlastními komentáři. Proto se divák ve výstavě vedle velmi originálních výtvarných děl setká i s osobitým psaným projevem autorky,“ přibližuje kurátorka výstavy Anna Pravdová.

Malířka, básnířka, scénografka, spisovatelka a kostýmní návrhářka Eva Švankmajerová (1940 – 2005) patří k nejvýznamnějším a nejoriginálnějším výtvarnicím spojeným se surrealistickým hnutím.

E. Š.: Zrození Venuše, 1968

Vystudovala řezbářství na průmyslové škole bytové tvorby a pak scénografii loutkového divadla na DAMU. Zásadní pro ni bylo setkání s Janem Švankmajerem, za něhož se roku 1960 provdala. V letech 1964–1968 byla členkou skupiny Máj a v roce 1970 spolu s Janem vstoupili do surrealistické skupiny v Československu, jejichž aktivit se účastnila až do své smrti.

Výtvarně se podílela na krátkých i celovečerních filmech Jana Švankmajera, Jiřího Brdečky a Juraje Herze; spolupracovala také s Laternou magikou. Ve výtvarném díle Evy Švankmajerové se protíná obdiv k naivní tvorbě Celníka Rousseaua se surrealistickou imaginací a sarkastickým humorem.

„Celým dílem Evy Švankmajerové prostupují její traumata z dětství, kdy ji vychovávala babička, jíž měla kompenzovat ztrátu syna. Její matka přitom dávala přednost Eviným bratrům. V dětství ji také provázela dočasná hluchota. Svou pozici malířky si musela vyvzdorovat,“ uvádí v kontext kurátorka výstavy Anna Pravdová.

Bytostně nezávislá a svobodná ve svém díle kriticky reflektovala jak úděl ženy ve společnosti, tak i některé emancipační snahy, jelikož emancipaci ženy v této civilizaci považovala za nemožnou. Sama se o ni s vtipem pokusila v tzv. emancipačním cyklu, v němž na obrazech světoznámých mistrů subversivně nahradila ženské postavy mužskými. Jako příklad uvádí Anna Pravdová dílo Zrození

Venouše: „Obraz Zrození Venouše vytvořila Eva Švankmajerová podle Botticelliho Zrození Venuše. Ženský akt ale nahradila mužským a celý výjev tak vyznívá velmi komicky.“

Od roku 1966 vytvářela Eva Švankmajerová rébusy, šifrované obrazy zobrazující často absurdní výroky, doprovázené legendou. Imaginativní možnosti obrazu zkoumala v dílech pracujících s arcimboldeským principem nebo v cyklu Vanitas. Zájem o hermetismus a alchymii se projevil v cyklu Mutus Liber, v němž vycházela ze starých rytin, ovšem původně „němé“ obrazy opatřovala slovem.

Celým jejím dílem prostupují témata erotiky, alchymie, přírody, ale i domácnosti a rodiny. Na vše pohlížela s nemilosrdným a břitkým humorem, včetně sebe i svých nejbližších.

Zásadní pro ni byla ovšem poezie, ať už ji vyjadřovala obrazem, kresbou, sochou, keramikou, básní, či textem, a samotný tvůrčí proces byl pro ni důležitější než výsledný artefakt.

Eva Švankmajerová: Běda obrazu...

14. 11. 2025 – 15. 2. 2026

Centrum současného umění DOX, Poupětova 1, Praha 7

Otevřeno: út–ne, 11.00–19.00

NEW YORK – Zlatá toaleta od italského konceptuálního umělce Maurizioa Cattelana se v noci na dnešek prodala v newyorské aukci za 12,1 milionu dolarů (250 milionů korun). Uvádí to na svých stránkách společnost Sotheby's, která prodej organizovala. Cena bez poplatků a přírážek zhruba odpovídá hodnotě materiálu použitého na výrobu díla, které je podle autora parodií na nadměrné bohatství.

Cattelan je známý pro svá provokativní a vtipná díla. Vloni vyvolal pozornost prodej jeho díla Komediant za 6,2 milionu dolarů. Instalace spočívá v banánu připevněném na zdi a Cattelan chtěl upozornit na hodnotu, kterou sběratelé přičítají uměleckým dílům, ačkoliv je tvoří prvky zanedbatelné tržní hodnoty.

To však není případ Ameriky, plně funkční toalety, kterou podle katalogu společnosti Sotheby's tvoří 101,2 kilogramů zlata s ryzostí 18 karátů. Cena kovu použitého Cattelanem se od roku 2016, kdy dílo vytvořil, zvýšila zhruba čtyřikrát. Podle serveru ARTnews neznámý kupec získal dílo po jediném příhozu k vyvolávací ceně deseti milionů dolarů.

Roztavený byl podle vyšetřovatelů druhý exemplář Cattelanova díla, který odcizila skupina zlodějů v roce 2019 z londýnského Blenheimského paláce. Dva z pachatelů byli letos odsouzeni, samotné dílo se však nikdy nenašlo. Umělecký objekt patřil Guggenheimovu muzeu, které ho v roce 2017 nabídlo k zápůjčce do Bílého domu. Reagovalo tak na žádost tehdejšího prezidenta Donalda Trumpa o zapůjčení jednoho z obrazů ve sbírkách muzea.

Helena Hrábková
kavárnice a fotografka
24. května 1954 – 23. listopadu 2025

**Helena zemřela v neděli krátce před půlnocí.
Vlastně těsně před zavíračkou.
Dozvěděl jsem se to až ráno, stejně jako že napadl sních.
Obojí jsem čekal a obojí nepotěšilo.
Jednatřicet let Helena dělala hospůdku U Zavěšeného kafe,
i když v poslední době spíše z pozice emeritního štamgasta.
Tvořila s Kubou ty hradčanské pohostinské klenby, které nám dávají jistotu, že
nikdy nespádnou a nedovolí padnout ani každému jednotlivému pod nimi.**

Slamník

28/11 P.U.B. + 3 vrány

29/11 Prudič band

6/12 Oslík

7/12 Cizí peří + Vintage Wine

Balbínka

6/12 Ponožky pana semtamťuka

7/12 Rí Ra

Vagon

5/12 Krausberry

6/12 Totální nasazení + Deratizéři

Kaštan

5/12 Vladimír Javorský

Lod' Kamina

3/12 Něžná noc

≡ Libor Giebl

Přátelé,

nové SORRY je ve výrobě – a když to všechno dobře dopadne, uvidíte ho svých schránkách v prvních dnech prosince.

Do té doby se mějte pěkně...

fefík

